І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 197. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 25-го ЖОВТНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 25, 1972 No. 197. VOL. LXXIX.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Джерзі Сиṫі. — У понеділок, 23-го жовтня, тут у приміщеннях головної канцелярії УНС відбулися чергові цілоденні наради Головного Екзекутивного Комітету цієї великої установи. Точніші дані про перебіг та вислід цих нарад будуть подані в черговому виданні „Свободи".

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 24 жовтня 1972 р.

ПОБЛИЗУ ЕНТЕРПРАЙЗ В ОРЕҐОНІ ЗААРЕШТУВАЛИ 30-літнього Джозефа Джонстона, який захопив був малий літак. Приземлившись біля Енетону, він украв авто й хотів ним утікати, але розбився, зачепившись за будинок, і далі втікав пішки. Поліція знайшла його в скирті сіна. Повітряний пірат чекає суду, на нього визначено кавцію в 70 000 долярів.

НА ПІДСТАВІ ОПИТУВАНЬ ІНСТИТУТУ громадської опінії Луїса Гарриса виходить, що виборці мало цікавляться фактом, що республіканці таємно підслуховували в централі Демократичної партії. Також виборці не виявляють зацікавлення твердженням демократів, нібито республіканці мають 10 мільйонів долярів „таємного виборчого фонду". Більшість виборців — 62 відсотки усіх опитуваних, вважають, що все це „треба віднести на конто передвиборчої агітації".

У БОЛДЕРІ, КОЛОРАДО, ПОМЕР НА 86 році життя д-р Гарлов Шеплі, якого називали деканом американських астрономів. За 50 років праці в ділянці астрономії він зробив багато відкрить. Брав також участь у політично-громадському житті, підтримуючи політику коекзистенції ЗСА з країнами з різними, навіть протилежними режимами.

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ ПОВІДОМИВ, що в Ню Йорку й околицях кошти прожитку за минулий місяць підвищились наполовину більше, ніж у всій країні. У Ню Йорку й північно - східній частині Ню Джерзі кошти прожитку зросли впродовж вересня на дев'ять десятих, себто майже на 1 відс., а у цілій країні на чотири десятих відсотка. Головно подорожчали харчі та одяг.

У В'ЯЗНИЧНОМУ ШПИТАЛІ В ЛОНДОНІ ПЕРЕБУВАЄ все ще 35-річний інженер з Тайвані (Формози) Чанґ Тзу-тай, якого засудили були в Америці в квітні 1970 р. за змову, щоби виконати атентат проти прем'єра Вільного Китаю з його осідком к Тайвані, Чіянга Чінґ-куо, який тоді перебував в Америці. Звільнений тимчасово за порукою — названий тайванець втік до Швеції, яка проте погодилася видати його Америці. Тому, що він був поважно хворий, то британські власті подорозі з Швеції до ЗСА зупинили той літак і перевезли недужого до шпиталю. У цій справі все ще йдуть переговори між Британією і ЗСА.

ГУБЕРНАТОР АЛАБАМИ ДЖОРДЖ ВОЛЛЕС поволі приходить до здоров'я, після поранення 15 травня 4-ма кулями в Мериленді. Він уже може сам ходити з допомогою милиць. Лікарі припускають, що згодом він цілковито вилікується з сучасного напівспаралізованого стану.

9 ДЕРЖАВ ЗАХІДНЬОЇ ЕВРОПИ ВИРІШИЛИ впродовж дводенних нарад в мин. тижні у Парижі, що до 1 січня 1974 року вони будуть пов'язані монетарною унією. Для створення „Европейської унії" поставлено ультимативний термін 1980 р. Та Паризька конференція мала історичне значення.

6 АМЕРИКАНСЬКИХ УЧЕНИХ СТАЛИ Нобелівськими лавреатами: біохемік д-р Християн Бемер і фізики д-р Стенфорд Мур, д-р Джон Бардін, д-р Леон Купер, д-р Вілліям Стейн і Джон Шайффер — з Державного Інституту Здоров'я б. Вашингтону та різних університетів.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ДИПЛОМАТ П'ЄР СУСІНІ ПОМЕР 20 жовтня на 52-му році життя, перевезений до Франції з столиці Північного В'єтнаму Ганою, де був важко поранений під час бомбардування того міста. ЗСА признали, що це була випадково і помилково скинена на французьку дипломатичну місію американська бомба.

БІЛЯ АТЕН У ГРЕЦІЇ ВПАВ у море грецький пасажирський літак лінії „Олімпік", що її власником є Арістол Онассіс: 18 пасажирів змогли доплисти до берега, 35 осіб втопилися. Дощ був такий густий і зливний, що пілот втратив орієнтацію.

ПОЛЬЩА І ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ПОГОДИЛИСЬ, щоб перевести ревізію шкільних підручників з метою викреслити з них та скорегувати місця образливі для другого народу. З німецького боку головою такої комісії став проф. Герг Еґерт, з польського — проф. Вацлав Маркевіч.

ЧОТИРИ ТУРЕЦЬКІ ПАРТИЗАНИ У ВІЦІ 18-22 РР. СХОПИЛИ пасажирський літак, що летів з Істанбулу до Анкари й казали завезти себе до столиці Болгарії Софії. Там зажадали спершу звільнення 12-ох політичних в'язнів у Туреччині, після того перевезення їх на Кубу. З-посеред 79-ох пасажирів звільнили спершу 10-ох, врешті піддалися болгарській поліції, за за признання їм політичного азилю в Болгарії.

ПРЕЗИДЕНТ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ВІДКЛИКАВ заповіджену на 13 листопада ц. р. офіційну візиту в Японії, дармащо до тих відвідин прив'язувано велику вагу. Парк Чунг Гі заявив, що внутрішня ситуація в Південній Кореї не дозволяє йому віддалюватися з країни. У Південній Кореї проголошено тиждень тому виїмковий стан.

РАДІО З ГАНОЮ ПРОГОЛОСИЛО, що 21 жовтня збито знову два американські літаки, довівши число збитих Північним В'єтнамом літаків до 4.009. З американського боку названо ту цифру фантастичною.

НА ФІЛІППІНАХ ПРОГОЛОШЕНО земельну реформу: кожний довеперішній орендар отримає на власність 12 і пів акра землі, великі земельні власники можуть затримати собі 17 акрів. На Філіппінах є 715.000 земельних орендарів - селян, під ту земельну реформу підпадуть 3,750.000 акрів управної землі.

ЗАХІДНЯ І СХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ОБМІНЯЛИСЬ ратифікаційними грамотами щодо договору про облегшення комунікації між двома частинами поділеної Німеччини та, зокрема, двома частинами поділеного Берліну. Власті Західнього Берліну проголосили, що вони не робитимуть ніяких труднощів німцям з Східньої Німеччини і Східнього Берліну, які приїздитимуть для відвідин своїх кревних.

АМЕРИКАНЦІ ЗАХОПЛЮЮТЬСЯ ЗРАЗКАМИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ПІД ЧАС „ГОМОНУ УКРАЇНИ" З НАГОДИ 100-РІЧЧЯ КОЛЕДЖУ СВ. ПЕТРА В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Сиṫі. — „Чудово", „прекрасно", „незрівняно", і подібними суперлятивами окреслювали президент і професори Коледжу св. Петра та багато приявних американців виступи українських солістів і ансамблів під час великого фестивалю „Гомін України", що відбувся тут минулої неділі, 22-го жовтня в залі Герріс Гайскул старанням Українського Народного Союзу та місцевої Української Громади з нагоди 100-річчя цього Коледжу, з якого вийшло чимало українських студентів та який тісно співпрацює з українською громадою.

Фестиваль започатковано мелодіями американського й українського національних гимнів та гимн Коледжу св. Петра, що їх відіграла на бандурі Маруся Фесьо з Байону. Коротеньке, поетичне привітання власного укладу виголосила українською й англійською мовами Аня Дидик, яка була майстром церемонії та вела програму, попереджуючи кожний виступ відповідними цитатами чи власними поетичними заввагами. Вступне слово про Коледж виголосив головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, згадуючи, що його започатковано в цьому надгудсонському місті саме доді, 100 років тому, як тут же починала оформлюватись українська громада, в якій мала свої початки „Свобода" і з якої вийшла ідея Українського Народного Союзу, сьогодні найстаршої і найбільшої української установи в Новому Світі, культурна і видавнича активність якої часто сходиться і доповняється з активністю Коледжу св. Петра. Відповідаючи на привітання п. Лисогора, президент Коледжу о. проф. Віктор Янітелі та голова Ювілейного Комітету Коледжу о. Мекгінлі церемоніяльно вручили п. Лисогорові медалю, яку видано у 100-річчя Коледжу та якою відзначається найвидатніших його прихильників. З черги два члени Головного Уряду УНС, що є професорами університетів, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, що є рівночасно професором історії в Оттавському університеті, та заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, що є професором економії в Ню-Гейвенському університеті, передали на руку о. проф. Янітелі офіційні привітання від своїх університетів.

Після цієї короткої церемонії на сцені, почалася мистецька програма, яку виконали:

Хор церкви св. Івана Хрестителя з Нюарку під диригентурою маестра Михайла Добоша виконав у першому виступі Д. Бортнянського „Сей день" та Веделя „Світе тихий" і в другому виступі А. Гнатишина „Чи Ти мене, Боже повік забуваєш" і того ж композитора „Богородице Діво" із сольовими виступами мгра Осипа Стецури та Зіновії Бундзяк. На фортепіяні акомпаніювала хорові Дозя Сиґіда.

Оперова співачка Марія Лисогір при фортепіяновому акомпаніяменті проф. Дарії Каранович відспівала Степового-Шевченка „За думою дума", А. Гнатишина зворушливе „Діброва зелена" та арієту Марильці з опери Лисенка „Тарас Бульба".

Соліст Митрополітальної Опери Андрій Добрянський при фортепіяновому акомпаніяменті Романа Стецури відспівав „Монолог Богдана" з опери Данкевича „Богдан Хмельницький", Лисенка „Ой не жур, моя мати" та В. Барвінського „Псалом".

Проф. Дарія Каранович виконала на фортепіяні В. Барвінського „Хораль-Прелюдію", Грудина „Етюд" та Б. Лятошинського „Клич до волі".

Рафаель Венке при фортепіяновому акомпаніяменті проф. Дарії Каранович виконав на скрипці Я. Степового „Романс", В. Грудина „Капрічіо" та Верикі вського „Канзона і Скерзіно".

Танцювальний ансамбль „Лиман" під проводом хореографа Романа Стеткевича та при акомпаніяменті на акордіоні Оксани Борбич виконав у двох виступах танки „Привіт", „Козацький танок", „Дівочий козачок" та на закінчення бравурний „Гопак".

Отець Віктор Р. Янітелі

Аня Дидик

Марія Лисогір

Андрій Добрянський

Ніксон проти надмірного видаткування, МекҐоверн обіцяє допомогу ветеранам

Ню Йорк. — В понеділок 23 жовтня ц. р. президент Ніксон виступав на передвиборчих зібраннях в околицях Ню Йорку — у Вестчестері і в Лонґ Айленді. У своїх промовах, виголошуваних з авта під час переїзду моторкади, президент Ніксон критикував прихильників „надмірного видаткування" в Конґресі, закидаючи деяким сенаторам і конґресменам нерозуміння актуальних вимог у сучасній боротьбі з інфляцією. Водночас із цим Ніксон обіцював продовжувати заходи для дальшого поповнювання Армії ЗСА із самих добровільців і повідомляв виборців, що його уряд добився деякого прогресу в змаганні до встановлення миру, що його прагне сьогочасне людство. Під час виступів Президента пробували демонструвати проти нього невеликі групки пацифістів. Після виголошення більшої промови в Колізеї повіту Нассав президент Ніксон відлетів ще цього ж вечора до Вашинґтону. Того самого дня демократичний кандидат сенатор МекҐоверн провадив виборчу кампанію у Філядельфії. Використовуючи День Ветерана, МекҐоверн відвідав ветеранів в'єтнамської війни, що перебувають у шпиталі морської фльоти ЗСА і в розмовах з ними обіцював, що він, якщо переможе у виборах і вийде Президентом, то буде добиватися відповідної опіки й допомог для учасників в'єтнамської війни, зокрема їх затруднювання й вишколу для праці. МекҐоверн критикував при цьому уряд президента Ніксона за його байдуже ставлення до долі ветеранів — жертв в'єтнамської війни. Сен. МекҐоверн ствердив, що й він буде дуже радіти, якщо вдасться досягнути миру у В'єтнамі навіть напередодні виборів, але ж водночас заявив, що це буде не заслуга уряду Ніксона, а тих, що почали у ЗСА рух резистансу проти війни.

КІССІНДЖЕР ВЕРНУВСЯ З В'ЄТНАМУ — НА ОВИДІ ВОЄННЕ ПЕРЕМИР'Я

Вашинґтон. — В понеділок 23 жовтня ц. р. вернувся з столиці Південного В'єтнаму асистент президента Ніксона для справ крайової безпеки Генрі Кіссінджер, який впродовж 5-ти днів переговорював там із президентом Південного В'єтнаму Нґуєном Ваном Тіє й іншими південно-в'єтнамськими політиками та військовиками. З Сайґону Кіссінджер полетів був на кілька годин до столиці сусідньої Камбоджи Пномпеню на нараду з тамошнім головою держави, генералом Лоном Нолем. Асистент державного секретаря для справ Південної Азії Вілліям Сулліван полетів був до столиці сусіднього Ляосу Вієнціяну для наради з тамошнім головою держави Суванною Фумою, який безпосередньо після того відлетів до Вашинґтону, зупинившись по дорозі у Парижі. До Вашинґтону вернувся теж шеф штабу Армії ген. Крейтон Абрамс, який брав участь у конференції у Сайґоні. Та дипломатична метушливість дала поштовх до заповнення світової преси повенню вісток і поголосок на тему буцім-то недалекого замирення у В'єтнамі, попередженого проголошенням воєнного перемир'я у всіх 3-ох країнах Індокитаю. Одиноку реальну підставу до таких оптимістичних сподівань дало інтерв'ю, що його комуністичний прем'єр Північного В'єтнаму Фам Ван Донґ уділив американському тижневому журналові „Нюзвік". Відхилившись від своєї попередньої вимоги, що воєнне перемир'я може прийти тільки внаслідку порозуміння щодо політичної майбутности Південного В'єтнаму, названий комуністич-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Москва зайняла неприхильне становище супроти сенатора Дж. МекҐоверна

Москва. — У тижневому огляді закордонної преси „За Рубєжом" появилася різка замітка проти демократичного кандидата на президента сенатора Джорджа МекҐоверна за його заяву, що він солідаризується із становищем тих сенаторів, які противляться ратифікуванню американсько-совєтського торговельного договору поки Совєти не відкличуть розпорядку про надмірні оплати за візу на виїзд до Ізраїлю. Названий совєтський журнал „дивується", як кандидат на президента ЗСА має, в обличчі стількох великих проблем ЗСА й міжнародного світу, має час займатися такою справою, як оплати за совєтську візу і приписує заяву МекҐоверна виборчому маневрові на з'єднання собі жидівських голосів. Цей випад совєтського тижневика проти сен. Джорджа МекҐоверна цікавий тому, що міжнародна комуністична преса, особливо у Північному В'єтнамі, заявилась за кандидатурою МекҐоверна, а не Ричарда Ніксона. Американський Уряд натаврував також ті надмірні оплати за візу на виїзд до Ізраїлю, але заявив, що можна більший практичний успіх в цій справі осягнути „тихою дипломатією", як голосними демонстраціями. Коло 140 жидівських високоосвічених осіб в СССР дістали вже візу на виїзд до Ізраїлю без оплачення високих ставок.

Дружина Окленду вийшла переможцем у Світових Серіях бейсболу

Синсинеті, 22-го жовтня. — В сьомих змаганнях Світових Серій бейсболу, які рішали про звання першуна 1972 року здобула перемогу з рахунком 3:2 пробігів дружина А Окленду над сильними суперниками місцевої дружини „Синсинеті Редс". Бейсболісти з Окленду потерпіли на початку Світових Серій дві поразки в перших двох із семи гор серій, так що надії цієї дружини на остаточну перемогу були дуже малі. Все таки каліфорнійська дружина зуміла не лише вирівняти рахунок перемог, але й перемогти в останній рішальній зуетрічі серій на стадіоні суперників.

Дружина Окленду, репрезентанта Американської Бейсболової Ліґи, здобула рішальні два пробіги в шостій зміні цієї останньої зустрічі, після того, як рахунок пробігів держався нерішеним 1:1. Після цього наступи завзятих „Синсинеті Редс" з Національної Бейсболової Ліґи не принесли їм бажаних успіхів, тільки один пробіг; яким усстійнено вислід змагань на 3:2 в користь Окленду. Цим фінальним змаганням приглядалось 56,040 любителів бейсболу на стадіоні Ріверфронт та мільйони глядачів при телевізійних апаратах.

КОЛЕДЖ СВ. ПЕТРА У СВОЄ 100-РІЧЧЯ ПРИСВЯТИВ НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ УКРАЇНІ ТА ІНШИМ КРАЇНАМ СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ

Джерзі Сиṫі. — Коледж св. Петра, який в цьому році відзначає своє 100-річчя з активною участю українців і зокрема Українського Народного Союзу, віддячився за цю участь не тільки признанням ювілейної медалі головному предсідникові УНСоюзу Йосипові Лисогорові, яку йому церемоніяльно передано під час фестивалю „Гомін України" в неділю, 22-го жовтня, але й окремою науковою конференцією, присвяченою сучасним дисидентським рухам в Україні та інших опанованих комуністами країнах Східньої Европи. Конференція відбулася в одній з авдиторій Коледжу в суботу, 21-го жовтня, під проводом д-ра Константина Савчука, який також доповідав про сучасний дисидентський рух інтелектуалістів в Україні, та з участю таких видатних знавців проблем, як д-р Олег Федишин з Ричмондського коледжу, який доповідав про початки дисидентського руху в Совєтському Союзі, д-р Таддеуш Вулея говорив про дисидентський рух в Росії, д-р Таддеуш Громада доповідав про польських дисидентів і д-р Каміль Ронай доповідав про мадярський дисидентизм. Крім доповідачів, в конференції взяли участь панелісти, проф. Марія Горват, д-р Джон Донн, Джозеф Джіронда та Ледіс Францісковіч, усі з Коледжу св. Петра. Під час конференції, що з одногодинною перервою на полуденок тривала майже шість годин, виступали із запитами та коментарями також приявні студенти і громадяни, між ними відомий наш молодий науковець проф. Тарас Гунчак з Раттґерського університету. Доповіді, як і опісля запити, відповіді та коментарі дали багато джерельних інформацій про сучасні дисидентські рухи в совєтській імперії і будуть видані окремою збіркою.

Михайло Стар кандидує на посла до парляменту в окрузі Ошава

Оттава, Канада. — Між кандидатами до федерального парляменту Канади у цьогорічних виборах, визначених на понеділок 30 жовтня цього року, є також відомий канадійсько-український діяч, парляментарист і колишній міністер праці канадійського уряду Михайло Старчевський-Стар. Змагаються в цих виборах дві головні партії Канади — Проґресивна і Консервативна. Михайло Стар кандидує від консерватистів, і можна сподіватися, що якщо ця партія переможе в понеділкових виборах, то він знову займе пост міністра у федеральному уряді. Михайло Старчевський-Стар, народжений в родині українських іміґрантів у Канаді 1910 року, працював друкарем і потім в різних індустрійних фірмах в Ошаві і вибився на становище посадника Ошави. Під час додаткових виборів в 1950 році вийшов послом до парляменту. В 1957 році був призначений на становище міністра праці у федеральному уряді і займав цей пост до 1960 р.

Михайло Старчевський - Стар

Тисяча глядачів на прем'єрі „Казки старого млина" в Ню Йорку

Ню Йорк. — Студія Мистецького Слова Лідії Крушельницької поставила в неділю 22 жовтня ц. р. вперше в Америці п'єсу на 4 дії Спиридона Черкасенка „Казка старого млина". Велику залю Фешен Інституту вщерть виповнили яких 1,000 осіб, понад 100 осіб відійшли без квитків. У головній ролі Казки - Мар'яни виступила Наталка Чума. Крім акторів Романа Тимчука і Данила Серни в ролях діда-мельника і служника Трохима, всі інші ролі були обсаджені молодими людьми, мужчинами й жінками, із Студії Мистецького слова. Партнером Наталки Чуми в ролі Ваґнера був Ігор Раковський. Аскольд Лозинський, Орест Кебало, Володимир Артимишин, Оксана Шуль, Христя Івануса, Маруся Гой, Петро Хома, Реня Сафян, Олег Заяць, Наталя Диба, Ігор Хомут, — були виконавцями інших роль. Режисерія була в руках Лідії Крушельницької, музика Ігоря Соневицького, хореографія Ольги Ковальчук-Івасівки, оформлення сцени Тараса Гірняка, світло Івана Клюфаса. Інструментальний ансамбль становили Ігор Соневицький — фортепіян, Люїза Скрібнер — обой і Берри Джековски — перкусія. Після закінчення вистави всі виконавці, зібравшись на сцені, і публіка стоючки вчинили овацію Лідії Крушельницькій.

Лідія Крушельницька

КЕННЕТ Б. КІТІНҐ ПРОМОВЛЯТИМЕ НА УКРАЇНСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ВІЧІ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Як нас повідомляють, колишній сенатор з НюЙоркського стейту, недавній амбасадор ЗСА в Індії, Кеннет Б. Кітінґ візьме участь у політичному вічі що його Українсько-американський Республіканський Клюб Великого Ню Йорку скликав на найближчу неділю 29 жовтня о 2 год. по полудні у великій залі Українського Народного Дому. Кеннет Кітінґ зрікся три тижні тому свого амбасадорського становища в Індії, щоб могти взяти активну участь у передвиборчій кампанії у користь президента Ніксона.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вибори і довір'я

Без взаємного довір'я у подружжі розлітається родина. Недужий ходить тільки до такого лікаря, до якого має довір'я. Не писані умови, а довір'я є підставою торгівлі і фінансових операцій. Господині купують харчі у крамницях, до власників яких мають довір'я. Коли довір'я утотожнюється інколи з легкодушністю і надто покавшною оцінкою, то брак довір'я, підозра, є звичайно рисою вдачі не тільки людей обережних, а й скептиків, песимістів та мізантропів, які бачать у світі більше лиха, як добра.

Невхопне поняття довір'я чи недовір'я грає величезну ролю у кожних виборах. Тільки малий відсоток виборців може оцінювати кандидатів на базі знання їхнього світогляду і їхнього минулого. Здебільша виборці керуються симпатіями або антипатіями, при чому чималу ролю грає і зовнішній вигляд кандидата, його красномовність, його голос та інші прикмети. Люди голосують за того кандидата, до якого мають довір'я, що він добре виконуватиме обов'язки на даному становищі, добре заступатиме інтереси виборців.

У виборах, які відбудуться 7 листопада ц. р., йдеться про обрання президента і віце - президента З'єднаних Стейтів на наступних чотири роки, всіх 435-ох конгресменів і 33-ох сенаторів, крім виборних осіб на різних стейтових становищах. Очевидно, що найбільше значення має тут вибір нового президента — або переобрання на дальшу каденцію Ричарда Ніксона, або обрання на його місце сенатора Джорджа МекҐоверна. Хоч на початку передвиборчої кампанії заповідалося, що агітація буде обертатися довкола ділових справ внутрішньої і закордонної політики, довкола справ економіки й шкільництва, передвиборча кампанія скривилась на шлях взаємних закидів і обвинувачень. Як стверджують висліди різних опитувань, загал громадян не схвалює таких метод виборчої кампанії, бо ті закиди не стосуються ділових справ країни, ділових справ політики.

Знавці державного права та політичні аналітики-коментатори вже не раз поручали скоротити речениці агітаційної кампанії перед праввиборами, між праввиборами і партійними конвенціями та між конвенціями і виборами. Прихильники збереження існуючих речинців наводять добрий арґумент: громадяни мають довший час, щоб набратися довір'я чи недовір'я до кандидатів.

„Дух часу"

Здається, не існує точного наукового визначення, що саме треба розуміти під поняттям „дух часу". Здебільшого цим поняттям окреслюється якийсь період, під час якого особливо виразно виявляє себе та чи інша тенденція. Наприклад, коли Хрущев відвідав ЗСА і мав переговори „на високому рівні" в Ґлесборо, тоді говорили про „дух Ґлесборо", і ліберальна американська преса довго з ним носилася — з надіями на співпрацю з комуністично - московською імперією. Але той „дух" сам вивітрився досить швидко, бо справжня співпраця із злочинцем ніколи й ніще не доводила до добра.

Совєтський Союз у своїй пресі, радіо, телевізії й політичних виданнях з початком 1972 року часто оперує поняттям „духа часу", або „час не той". Що під цим розуміють у ЦК КПСС, що вони намагаються суґерувати не лише своїм читачам, а й Західньому світові? А ось що: наприклад, праця вільних радіовисилень типу „Голос Америки", „Свобода" чи „Вільна Европа", радіо Рим та інші — за совєтською міркою вже не відповідає „духові часу", і ті радіовисильні треба зліквідувати, бо вони інформують мільйони людей в СССР про те, що діється в Америці чи на Заході й дуже часто навіть про те, що діється в Україні й інших „республіках". Про арешти В. Чорновола, В. Мороза, тепер Ю. Шухевича український слухач довідався в Україні від закордонних радіовисилень. Або, якщо партія Християнських Демократів у Західній Німеччині не підтримує політики „падання в обійми" Москві, що її провадить канцлер Брандт, то — в московському понятті — та партія виступає проти „духа часу", про що писала „Комсомольская Правда" з 12-го жовтня. Якщо люди масово йдуть під сідну ще вцілілу каплицю з хрестом у Почаївській Лаврі, яку режим обернув у „Музей атеїзму", то ті люди йдуть проти „духа часу", як про це писала „Молодь України" з 3-го жовтня: „це й сьогодні у Почаєві монастирським подвір'ям снують церковники, сіють отруту й неуцтво, ще ідуть здалека віруючі. Їх мало. Натомість більшає людей, котрі йдуть до Музею атеїзму"...

Московське нав'язування поняття „дух часу" аж ніяк не зобов'язує мислячих людей думати саме так, як Москва, яка насправді завжди йшла і йде тепер проти духа часу.

Мих. Килимник

„А ВІЗ І ДОСІ ТАМ"

Куритиба. — Це все одно, що на величезному металюрґійному заводі, де кожної доби витоплюють тисячі тонн металу, і в заводській лябораторії, де в однакових умовах оперують не тисячами тонн, а грамами металу.

Таке порівняння прийшло нам до голови під час читання інформації з Вашинґтону, поданої у відомому бразилійському часописі „Естадо де Сан Павло" з 7 жовтня 1972 року.

У ній розповідається про деякі подробиці, зібрані розвідниками Пентагону в зв'язку з дуже цікавою і промовистою подією. Мова йде про факт, який свого часу був зафіксований на сторінках великої преси лише кількома рядками. Аж тепер виявляється, що цей факт має значення символічно - практичного характеру і притягнув до себе думки найвищих політиків та військовиків. Виглядає цей факт так:

Використавши нагоду, коли совєтські військові літаки та військово - морська фльота тимчасово зменшили свою пильність на Чорному морі, середніх розмірів совєтський риболовецький човен, він же, за твердженням фахівців Пентагону, морський шпигун з електронічним устаткуванням... утік до Греції.

В тих днях совєтські кораблі і літаки згідно з рішенням єгипетського президента Садата вивозили з Єгипту совєтських військових „дорадників" та „інструкторів" разом з радаровим устаткуванням та протилетунською і протитанковою артилерією, свого часу доставленими Єгиптові „щедрим" СССР. Тоді діяли своєрідні морський та повітряний „мости" — від середземноморських до українських берегів. В такій ситуації риболовецький човен міг діяти на власну руку. І він 14-го серпня із залогою з 8 осіб, включаючи й капітана, приплив до грецького порту Пірей, поблизу Атен.

Там, за вийнятком одного члена залоги, моряки-риболови з капітаном на чолі попросили надати їм право азилю, бо, мовляв, вони не можуть далі терпіти комуністичний режим. Того одного, який не хотів залишитися, зразу ж передали до СССР. Пізніше повернули й човен, а сімом морякам надали право азилю. З інформації, апробованої Пентагоном, виходить, що втікачі за національною п р и належністю „литовці та українці".

Оце і все. А тепер візьмемо цей факт під „лябораторне дослідження".

Досить було сприятливої нагоди, щоб залога човна зі своїм капітаном, у відношенні 7 до 1-го, вирішила покинути СССР і переселитися у вільний світ. Коли не всі ті сім осіб, то принаймні більшість з них комуністи чи комсомольці. Також на тих сімох мало припадати щонайменше два сексоти КҐБ. Був, звичайно, також „політичний помічник" капітана, і він, припускаємо, є тим восьмим, який не захотів залишатися на Заході. В іншому складі моряків у прикордонні води не випускають. І от, не зважаючи на все це, семеро сміливців знайшли спільну мову, порозумілися і „накивали п'ятами" з СССР. Про що це свідчить?

Коротка згадка про національність утікачів - литовців і українців переконливо доводить, що, не зважаючи на всі драстичні заходи, на довголітні старання, кремлівським верховодам не вдалося витворити в СССР єдиного совєтського, тобто російського, народу, і у вирішальний момент національність таки бере своє. Так сталося й цього разу. Але тут виїдемо з „лябораторії" на широке поле.

Ще й до сьогодні совєтські політики та військовики, в тому числі й уславлений маршал Жуков, не спроможуться пояснити широкому загалові причин розгрому совєтських армій на початку другої світової війни, коли мільйони совєтських вояків і старшин, кидаючи зброю, залишаючи танки, гармати, панцерні авта, піднесли руки вгору і добровільно йшли до німецького полону. Так робили навіть генерали.

Перебуваючи тоді на фронті в совєтському війську, пригадую, як на початку війни кожного дня перед вишикуваними військовими з'єднаннями Південно - Західнього Фронту читали наказ найвищого командування про генерал - ляйтенанта Кирилова, який з усім своїм штабом і підлеглою йому дивізією перейшов до німців. В наказі говорилося, що генерала Кирилова проголошено „зрадником батьківщини", „поставлено поза законом", і кожний, хто його десь зустріне, мусить знищити.

Пригадую також, як у газеті Південно - Західнього Фронту „Победа будет за нами", щоб вплинути на українських вояків, широко розписувалось про „арешт німцями уряду Ярослава Стецька у Львові".

Отже, совєтське військо ішло, куди очі дивились, бо воно не хотіло воювати за Сталіна, за потворний московський комунізм, за жахливу совєтську дійсність, за осоружну „совєтську родіну".

Чимало років ділять нас від того часу, але остання подія з залогою совєтського рибальського човна пригадує дуже багато. Хоч тоді справа йшла про мільйони, а тепер ідеться всього про сім осіб, повернімось до початку статті, де сказано про великий металюрґійний завод і його маленьку лябораторію. І там і там процеси відбуваються ті самі: маленька лябораторія повністю віддзеркалює в собі велике підприємство і все його виробництво.

Хоч у Совєтському Союзі вже винайдено різного роду найновішу нищівну зброю, хоч совєтський генеральний штаб докладно опрацював нові методи ведення війни, хоч там виросло нове покоління, але головне лишилося незмінним — це московський комунізм, нестерпна та ненависна совєтська дійсність. Через те й виходить так, як писав знаний байкар: „А віз і досі там", тобто, не зважаючи на всі зусилля його посунути, не рушив з місця. Отже, вихід тільки один: зовсім і назавжди покінчити з тим „головним" — нездалим та антилюдяним московським комунізмом, що ширить свою отруту по всьому світі.

В. Давиденко

НАЙГІРШИЙ РОМАН ВИННИЧЕНКА

(2)

Отже, перше як перейти до змісту цього Винниченкового роману, треба побажати майбутнім видавцям, якщо такі знайдуться, щоб проведена була в ньому ґрунтовна коректа і мовнолітературна редакція. Але чи знайдуться на еміґрації люди, щоб цей роман перевидали?

В цьому невисокої літературної вартости, недоробленому, невиправленому романі колишній прем'єр УНР, який після поразки у визвольних змаганнях їздив до Москви, щоб випрошувати там права для України, а собі пост в Політбюрі КП(б)У, безпардонно зводить порахунки з ненависним йому Урядом УНР на еміґрації, та й саму еміґрацію змальовує як кодло крадіїв державного майна, аферистів, проституток і сутенерів.

Фабула роману дуже наївна і неймовірна. Два чекісти, розстрілявши українського професора, який на основі теоретичних обчислень, відкрив на Україні поклади золота, втекли з відібраними у того професора документами на Захід, щоб — незнати в який спосіб — скористати потім з тих покладів. За ними полюють в Европі з одного боку колеґи - чекісти, а з другого — еміґранти, щоб і собі з того золота скористати. Як? — Зорганізувавши власне акційне товариство чи через концесію, одержану від совєтської влади Францією. Очевидно, 30% чистого зиску цих фантастичних авантюристів задовольнило б.

Збоку еміґрантів акцію здобуття документів має фінансувати Прокіп Панасович Крук, колишній член місії „недоумкуватого", як висловлюється автор, українського уряду, що, обікравши ту місію, заснував у Парижі свій власний банк. На спілку з ним має діяти другий „фінансист" Наум Абрамович Фінкель.

Безпосередні в и к онавці акції красуня Леся і Микола Терниченко, її „чоловік, любовник чи родич", колишній старшина української армії. Фактично ж вона — проститутка, а він — її сутенер. Леся має „уста такі дитячі, невинні, що ставай на коліна перед нею і молись, як до Мадонни. А як заговорить, та ще як вип'є, каюк, усе враження пропало. При кому хочете може вилаятись трохи не матюком". Проте, Леся „національно - свідома" проститутка, і „ґарсонові" в паризькому ресторані, який назвав її „руською", з обуренням відповіла: „Ми — не руські! Чусте? Ми українці, Українці!" — Лиху характеристику українцям робить Винниченко, представляючи нас перед французами таку „українську патріотку".

Філософія Миколи - „Мика" Терниченка ніби копія філософії цинічного нігіліста Кирпатого Мефістофеля. Ось без усміху кладе він собі руки на груди і, будучи „чесний з собою", каже до Лесі: „Що є святість? Відсутність гріховности? Правда? Головне — свідомість своєї безгрішности. Так? Так от, я — цілком безгрішний, а значить святий. Правда, я вбивав людей на війні, грабував, насилував, обманював, робив усі злочинства і гріхи. Раніше я мучився, каявся, катував себе. Ну, ти сама знаєш, до якого ідіотизму доходив. А тепер... Убійник? Злодій? Сутенер? Будь ласка. Мені легко, ясно й чисто на душі, як на Монблані. Муки каяття? Сором? Жах? А, вибачте! Годі. Я з великою охотою віддаю всіх цих дядьків грішним дітям. Хай собі мучаться".

І після такого монологу, він же непрогрідно звучать з уст цього цинка „Мики" ось такі слова:

„ — А за Україну, Лесько, сто п'ятдесят життів оддав би. Нате, беріть, убивайте, тільки хай раз, один раз воскресне Україна! Раз і навіки... Стій! Готов іти на смерть із вічною ганьбою, з огидою до себе всякого, хто пом'яне моє ім'я..."

І далі цей же „Мика"-сутенер каже:

„Ох, Лесю, треба, треба швидше Комітет Визволення Людства! Тоді моментально наказ: геть з України всіх насильників, отаманів, конкисторців, чужих і своїх, к чортовій матері. Маррш! Ух, сучі сини, як попідгортають під себе свої національногеройські хвости!"

Треба думати, що ці рядки писав Винниченко не в 1926 році, а тоді, коли в Україні ще трималися рештки української армії і ще був національний Уряд, а сам він уже „підгорнув під себе хвоста".

А для повної характеристики Винниченкового героя „Мики" варто, перепрошуючи читача за довгу цитату, навести ще такі його слова, коли намовляє він Лесю стати польовнице чекіста:

— „Та що ти таке, що гордуєш чекістом?! Що? Збула? Та що ми всі таке? Ми кращі за нього?.. Та цей чекіст у мільйон разів кращий, чистіший, моральніший за всіх нас разом з отими героями та моралістами. Я, звичайно, плював би на всі їхні святості та моралі. Але з їхнього власного погляду він моральніший. Бо він мучається, він ночами ридає над своїми убивствами. А ці, що посилали, гнали нас кулеметами на смерть, що вбивали нас десятками тисяч в одну ніч, ці радіють, мучаться? Ого! Ще пишаються падлюки! Пам'ятників собі ждуть. А подумай ти над тим ще, в ім'я чого вбивав він і в ім'я чого вбивали ці „герої". Подумай, він убивав в ім'я щастя всіх людей, в ім'я визволення їх од злиднів, страждання, несправедливости... Та ти тому чекістові... не повинна, як ота Магдаліна, ноги мити і своїм волоссям витирати?.. Знаєш що, Лесько: давай зараз пошлемо йому гарний букет білих троянд! Га? Білих, чистих, невинних!"

До такого плюгавлення української еміґрації та її змагань, як оце робить Винниченко...

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

КОСМІЧНА РАДІЯЦІЯ

Космічна радіяція — це високоенерґетичне променювання, що його відкрив австрійський фізик Віктор Гесс у 1911 р. з поміччю простірної йонізаційної камери. Гесс доказав, що наша планета перебуває під постійним обстрілом атомових частинок позаземного походження. За свої досліди Гесс одержав у 1936 р. нагороду Нобеля.

Пізніші досліди виявили, що космічна радіяція є ближено до світла та променів Х радіяція гамма — частинок, яка різниться від них більшою енерґією та силою проникливости. Але найновіші досліди довели, що космічна радіяція є сумішшю електричних хвиль та потоку атомових ядрових частинок, головно протонів (ядер атомів водню).

Космічна радіяція є предметом постійних дослідів з уваги на простірні полети та її вплив на людський організм. Виявляється, що радіяція має нищівний вплив на біологічну систему, головно в простірних зонах поза межею атмосфери Землі. З цієї причини астронавти мусять бути добре забезпечені проти діяння радіяції в просторі.

На щастя, ми знаходимося в щасливішім положенні, ніж астронавти, бо маємо подвійну охорону від її діяння: земну атмосферу завгрубшки понад 100 миль, що притуплює, а то й нівелює її у вислідї взаємодії ядрових частинок з атомами земної атмосфери, і пояси радіяції, що оточують нашу Землю подвійним перстенем.

Обидва пояси радіяції, що їх відкрито в 1958 р. з поміччю звідомлень штучних сателітів та дослідних ракет, зумовлені наявністю магнетного поля Землі, яке являє собою своєрідну пастку, що л о в и т ь насножені атомові частини, котрі пливуть з космічних просторів до Землі. Захоплені в магнетні тенети силового поля, атомові частини кружляють в ньому доволі довго, створюючи області великої концентрації.

Встановлено, що існує два пояси радіяції: внутрішній на висоті 250-600 і зовнішній на висоті 4,000 миль над Землею. Існує гіпотеза, що найбільш енерґетично наснажені протони у висліді діяння соняшного вітру (струм гарячих зйонізованих газів, головно водню і ґелю), що пливе постійно з соняшної корони в напрямі Землі, намагаються видістатися з тенет радіяційного пояса та проскочити в земну атмосферу. Вислідом тих намагань є світляні ефекти, відомі під назвою північного та південного сяйва.

Обидва радіяційні пояси мають назву поясів Ван Аллена, від імени американського астрофізика, що ці пояси відкрив. Загально припускають, що небесні тіла, які мають сильні магнетні поля, оточені поясами наснажених атомових частинок. Ні Місяць, ні планети Марс і Венера таких радіяційних поясів не мають.

Походження космічної радіяції — одна з найбільш важливих та хвилюючих проблем астрофізики. Багато гіпотез створено на тему походження космічної радіяції та виявлення джерела її величезної енерґії, що доходить до 100 більйонів електрон вольтів.

Найбільш переконливою гіпотезою є гіпотеза, що джерелом космічної радіяції є експльодуючі зорі (супернови). Цю гіпотезу підтверджує недавнє відкриття електромагнетної радіяції в міжзоряній пиловій „хмарі Креб Небуля", що є залишком „супернової", яку запримітили та обслежували власними очима астрономи в 1054 р. В цьому році, як відомо, помер у Києві князь Ярослав Мудрий.

Біологи цікавляться космічною радіяцією з двох причин: 1) тому, що сонце є джерелом низькоенерґетичної, космічної радіяції, що становить потенційну небезпеку для астронавтів, 2) тому, що космічна радіяція є спричинником мутації через зміну чи пошкодження генів.

З тієї причини деякі учені вважають, що еволюційний, біологічний розвиток на нашій планеті завдячує свій процес діянню космічної радіяції. Не є також виключеним, що у висліді довгих періодів інтенсивної радіяції (через розпад та утворювання нових зір у всесвіті) екологічний балянс Землі міг бути поважно захитаний і у його висліді вигинули деякі тваринні породи, ось хоч би динозаври.

Немає жадного сумніву, що дальше дослідження космічної радіяції не лише спричиниться до кращого зрозуміння побудови матерії і світу, але й створить ширші можливості для поширення, вияснення та зрозуміння тих усіх законів природи, від яких буде зумовлений успіх походу людини в міжпланетні простори.

Омелян Пріцак

ТЕПЕРІШНІЙ СТАН УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ

(2)

В той же час почався літературне, культурне і політичне відродження України: Котляревський, Шевченко, Костомаров творять базу для української модерної мовної, літературної та культурної ідентичности.

Нова російська наука, яка постала на початку XIX ст. і в якій важливе місце зайняли вчені українського походження, ціле XIX ст. не могла визначити себе ясно у відношенні до української справи. З одного боку вони, під впливом романтизму, з великим захопленням і співчуттям (підтримувані російською аристократією українського походження) видавали пам'ятники українського минулого, збирали й записували народню словесну творчість, колекціонували в окремих музеях матеріяльні пам'ятки. Але з другого боку вони сприйняли без спротиву догму царя Миколи І про офіційну загальноросійську державну національність, а в ній, очевидно, не було місця для української ідентичности. Це може звучати парадоксом, що власне Олександер І, „цар Освободитель", наслідник Миколи І, видав у рр. 1861 та 1876 унікальні в історії людської культури закони, які заборонили українське друковане слово.

Тепер Галичина, де в системі австрійської держави була відносна свобода (зокрема після 1859 р.), стала П'ємонтом української науки і культури.

На базі спільних фінансових і людських ресурсів українців з усіх земель та можливостей українських катедр Львівського університету створено Наукове Товариство ім. Шевченка, яке під керуванням М. Грушевського, професора української історії Львівського університету (але за походженням киянина) в рр. 1894-1914 осягнуло визнання наукового світу як національна академія.

Члени Імператорської Російської Академії Наук тепер з гордістю приймали номінації на дійсних членів цього Товариства. Як тільки перша російська революція 1905 р. принесла подув свіжого повітря, члени Імператорської Російської Академії Наук, які були заразом членами НТШ, подали 1905 р. відому „Записку" про те, що українська мова не є наріччям, а є самостійною мовою і що українська культурна ідентичність є необхідною справою.

Дальшим здобутком революції 1905 р. було створення у 1907 р. Українського Наукового Товариства у Києві, знову під проводом Михайла Грушевського, яке створило базу для гуманістичних дисциплін Української Академії Наук, заснованої 1918 р., в часи української державної самостійности.

УАН розвинула дуже широку діяльність після повороту М. Грушевського на Україну в рр. 1924-1930. Це були часи, коли українська наука мала майже нормальні можливості розвитку. Трагічним, одначе, є те, що українська наука за все своє існування мала тільки два періоди нормального розвитку: 1894-1914 у Львові та 1924-1930 в Києві.

Ясно, що не так легко їй рівнятися своїми здобутками з більш щасливими науками, що звичайно мають 100-300 років безперервного розвитку і опіки відносної держави.

Розвиток української науки під покровом УАН настрашив окупантів України, що, крім того, стали носіями нової комуністичної віри і на ній спертій, а тим самим теологічно спрямованій науці. Для вільної, секуляризованої науки, при тому ще національно-української, не могло бути місця. Наступ почався арештами, процесами, масовою ліквідацією вчених і т.д. в рр. 1929-1938.

Разом з тим творено кадри яничарської „науки", щоб ними обсадити порожнє місце. Українська Академія Наук стала 1936 р. Академією Наук УРСР.

Війна 1939 р., з о к р е м а включення західньоукраїнських земель до імперії, дали деяку передишку. Правда, зненавиджене ворогом НТШ зразу в січні 1940 р. було зліквідоване, але українська наука дістала деякі незначні полегші: треба було бодай для закордону творити ілюзію „визволення єдинокровних братів".

Нова війна 1941 року і несподівана перемога большевиків, початок холодної війни, смерть Сталіна, вимушений лібералізм — дава л и змогу тільки на ділектичні відрухи (крок вперед, а два назад). Лише як на початку 60-их рр. устабілізувався співвідношення м і жнародних сил, зроблено рішальний крок: у 1963 р. Академія Наук УССР втратила свою самостійність. Із національної академії вона стала фактично філією російської АН (АН СССР), будучи їй безпосередньо підпорядкованою для кращої економічної сил країни. Відтепер наукові пляни для АН УССР укладає Президія АН СССР; Президія АН УССР має тільки стежити за виконанням плянів „старшого брата".

Як довго діятиме ощей неовалуєвський акт, який був виданий майже в соту річницю першого (1861), який має, як і перший, на цілі покласти кінець самостійній українській культурі і науці — сказати важко.

Але як перший валуєвський акт був зведений на ніщо постанням української науки в Галичині під проводом НТШ, так і другий валуєвський акт дістав несподіваний протиудар: всього через п'ять років після нього, в 1968 р. заходом і жертвенною працею українських студентів у ЗСА була створена перша на позаукраїнських теренах в и в і н у в а н а (endowed) катедра українських студій в Гарвардському університеті.

II

Розгром української державности в 1920 році спричинив політичну еміґрацію. Хоч українська д е р ж а в а тривала недовго (1918-1920), все таки факт її існування справив враження на сучасників. Це стосується передусім провідних діячів сусідів України — Чехо-Словаччини, Польщі та Німеччини.

Хоч нова повоєнська Польща, діставши західньоукраїнські землі 1920 р., ввесь час свого існування не сприяла розвиткові української науки (українські катедри Львівського університету з часів Австрії були зараз зліквідовані), але під кутом майбутніх політичних плянів вона підтримувала еміґраційний уряд і дала прибіжище для української еміґрантської науки в Варшаві.

В рр. 1920-1931 (крім Галичини, де далі діяло, але в послабленій формі — НТШ) постали тепер уперше в історії української культури українські наукові інституції в Европі:

1. Український Вільний Університет в Празі (1921-1944), фінансово підтримуваний чехословацьким урядом (про технічні, господарські та інші не-гуманістичні високі школи, що існували в Чехо-Словаччині, тут не згадується, бо мова йде тільки про гуманістику);

2. Український Науковий Інститут в Берліні (1926-1945), підтримуваний фінансово Німеччиною;

3. Український Науковий Інститут в Варшаві (1930-1939), підтримуваний фінансово Польщею.

(Далі буде).

НАГЛА І НЕВІДКЛАДНА СПРАВА — УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ! НА ВСТАНОВЛЕННЯ ТРЬОХ КАТЕДР ПОТРІБНО $1,800,000.00; ДОСІ ВПЛИНУЛО — $1,282,899.05; ДО КІНЦЯ ЦЬОГО РОКУ ЩЕ ТРЕБА ЗІБРАТИ $517,100.95

ХВИЛИНА СПІЛЬНОЇ МОЛИТВИ 1-ГО ЛИСТОПАДА

Із Заклику Українського Християнського Руху

У цьому році — вже за 78-тилітнім звичаєм об'єднуються усі українці християни 1 листопада в нашім спільним молитовним поході в намірениі нашої Переслідуваної Церкви та за відродження Християнської України.

Час молитви за традицією — синхронізований — так, щоб ми в молитві об'єднались усі, дослівно в тій самій хвилині, де б ми не були. Час молитви подуманий із думкою про Рідні Землі, щоб думкою про Рідні Землі, щоб спокійно, коли вони всі вдома, після праці — чи десь далеко на самоті, де їм в молитві ніхто не перешкодить. Молитву визначено на 22-гу годину вечером в Україні. Тій годині відповідає 20 година середньоевропейсько г о часу, — отже 8-ма година увечері. (Німеччина, Австрія, Італія, Бельгія, Еспанія тощо), Англія — 19 год., Буенос Айрес (Арґентина) та Ріо де Жанейро (Бразилія) — 16 год. Монтреаль, Торонто, Ню Йорк, Філядельфія, Вашингтон — 14 год., Чикаго, Міннеаполіс, Вінніпеґ — 13 (перша) год. по пол. Сан Франсіско, Лос Анджелес, Ванкувер 11 год. вранці, Східня Австралія (Сідней) — 6 год. ранку наступного дня 2-листопада, подібно у Новій Зеляндії — 8 год. ранку наст. дня 2-го листопада.

Щорічний молитовний похід започатковано вперше 1955 р. у 25-ліття знищення УАПЦ і в десятиліття арешту українських католицьких Владик.

Витворився звичай, що на спільну молитву збираємося в одному місці (найкраще в церкві, каплиці чи домашньо молитовниці — — залежно від обставин) і часто молитву переводить священик. Коли його немає, то молитву переводить хтось з досвідчених мирян. Там, де ми не можемо зібратися на спільну молитву, молимося самі. Залежно від обставин і умов, відриваємося на хвилину від праці, завжди пам'ятаючи про точний час, щоб злучитися спільно духом з усім українським народом і спільно молити Всевишнього Бога, Його Сина Ісуса Христа і Його Матір Божу за вислухання наших молитов.

Український Християнський Рух
(Північно - Західня гемісфера)

НАЙГІРШИЙ РОМАН ВИННИЧЕНКА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ниченко в своєму романі, до такого прославлення чекістів не дійшли ще й в „країні збудованого соціялізму". І чи не позаздрять йому ті совєтські „письменники", що присвячують свої книжки „лицареві з золотим серцем" — Феліксові Дзержинському?

За своїми недавніми колегами по всіх країнах Західньої Европи полюють чекісти, передусім Соня, дочка рабіна і кокаїністка, зґвалтована денікінськими офіцерами, на яких пізніше мстилася, працюючи в ЧеКа. Автор пише, що своїми власними руками розстріляла вона 200 офіцерів. Соня хоче, „щоб не було ні бідних, ні багатих. Щоб була стрілянина, різня, розстріли. Оце її революція". В Парижі вона живе, як з коханцем, з рідним братом, який чудом врятувався від погрому.

На цьому тлі — в насиченому алькогольними випарами повітрі ресторанів, в діялогах, що по їх прочитанні відразу зникають з пам'яті — виробляє автор утерті трюки з детективних романів, що в „пейпербеках" сотнями появляються кожного місяця в кіосках західніх країн. Жадної ідеї в цьому творі не закладено, але наскрізь перейнятий він злобою до всіх тих, що після втечі Винниченка за кордон стояли на чолі визвольних змагань.

Патріотизм у Винниченка „кривавий", еміграція „коліхлата, нечепурна, голодна", колишній посол Кушніренко, як і Крук, на кілька десятків тисяч обікрали українську державу. Ціла кюнсткамера моральних потвор...

„Поклади золота" — властиво надрукована частина цієї повісти, під кожним оглядом найгірша, найбільше насичена жовчю та ненавистю до інакшомислячих повість, що вийшла з-під пера Винниченка. А це ж він колись написав незабутню „Красу і силу", „Чорну пантеру і білого ведмедя", „Кузя та Грицуня", „Хведька халамидника"... Тож навіщо було цей пашквільний сценарій видавати? Навіщо було ставити такий пам'ятник покійному п-ві с менниковї? Щоб кожний від нього відсахувався?

НОРВЕЗЬКИЙ КОРОЛЬ ОЛЯФ V ЗАПРИСЯГНУВ новий уряд з прем'єром Лярсом Корвальдом. Міністром закордонних справ Норвегії у новому уряді є 48-річний Даагфін Ваарік, редактор газети, яка вела завзяту кампанію проти приступлення Норвегії до Европейської Економічної Спільноти. Плебісцит у Норвегії з 25 вересня ц. р. прихилився до становища того редактора.

В Ню Йорку відзначили 13 річницю Степана Бандери

Ню Йорк. (В. Л-ць) — Тут в суботу 14-го жовтня ц. р. заходами Організацій Українського Визвольного Фронту відзначено 13-ту річницю з дня смерти Провідника ОУН сл. п. Ст. Бандери. В церкві св. Юра після вечірньої Богослужби о. д-р В. Гавліч в сослуженні двох отців і при участі багатьох комбатантських організацій та членів СУМА, що прийшли з організаційними прапорами — відправив панахиду. На панахиді були присутні не тільки згадані організації, але також репрезентанти багатьох інших політичних, суспільно - громадських та молодечих організацій і установ. Церква була виповнена вщерть народом. Після панахиди в Домі ОУВФ на 10-ій вулиці відбулись святочні сходини, присвячені С. Бандері. Сходини відкрив голова 2-го Відділу ООЧСУ Я. Косановський, реферат про Провідника відчитав студент, член Світової Управи ТУСМ-у Аскольд Лозинський, а сумівки Геня Андрусишин, Христина Бабяк і сестри Квасній деклямували вірші про Бандеру. Цього ж дня, о годині 5:30 по полудні члени Осередку СУМА ім. ген. хор. Т. Чупринки, вшанували дату смерти Степана Бандери, відбули окремий апель в присутності заступника голови Г. У. СУМА М. Шміґеля, референта юнацтва при Г. У. мґра І. Кобаси, голови Осередку К. Василика і багатьох членів Управи. Відбулася хвилина короткеньке звернення виголосили всі згадані члени Головної Управи СУМА.

Член УНСоюзу в Канаді Іван Хрін пожертвував 20 000 долярів на Шевченківську Фундацію

Вінніпеґ. — Член УНО, УНСоюзу і довголітній член Управи Відділу КУК у Віндзорі п. Іван Хрін склав дотепер найбільшу індивідуальну пожертву на Шевченківську Фундацію — 20 000 долярів. Раніше він вже пожертвував 16 000 дол., а тепер надіслав у вересні ще один чек на 4 000 дол., отже разом на 20 000 долярів. Іван Хрін походить із Збаражчини, в Канаді з 1929 року. В Україні він змагався у складі Збаразького Куреня на польському й большевицькому фронтах. У Віндзорі є активним членом Української Стрілецької Громади. Він вірить, як інформує „Поступ" з 8-го жовтня, що „Шевченківська Фундація, осягнувши повний мільйон власних фондів, відіграє вирішальну ролю в збереженні української мови та дальшому розвитку української культури серед майбутніх поколінь українців Канади".

Міннеаполіс - Ст. Пол привітали Уляну Любович

1-го жовтня ц. р. у залі Української Школи при церкві св. Константина в Міннеаполісі, відбулася зустріч письменниці У. Любович з нашою громадою обох міст. Зустріч зорганізував 15-тий Відділ Золотого Хреста в Твин Сіті, який очолює п-і Реймонд - Янович. Уже давно стільки гостей не було на того роду імпрезі. І своїм очам не хочеться вірити, що ця жінка пережила таке лихоліття і так чітко записала його в своїй пам'яті. Кажуть, що письменник чим глибше переживе і промовить із дна душі, тим певніше його слово дійде до читача чи слухача. І п-і Любович прочитала кілька таких розділів, які дали образ твердого життя наших засланців у степах Казахстану. Ті пустелі міряв колись своїми ногами й наш Шевченко, а в нові наші часи, знову тисячі і сотні тисяч. І тепер там багато наших людей, яких запроторено

Імпрезу зорганізовано добре. Були наші священики, були люди, що їм літературні справи лежать на серці, а були і такі, що й самі пережили московську біду. Авторка висловила думку, що нам усім треба вести працю над поширенням української книжки і збереженням рідного слова, бо ми стоїмо перед загрозою загублення своїх скарбів.

Василь Пакуляк

ДОПОВІДЬ ВІРИ ВОРСКЛО

Торонто. — Відома в Канаді українська поетка Віра Ворскло виступила з доповіддю перед членками Союзу Українок Канади, Відділ ім. кн. Ольги, при катедрі св. Володимира в Торонті Членки Відділу гостили на культурним пікніку пані-матка і о. митр. Д. Фотій. Віра Ворскло побудувала свою доповідь на основі есею І. Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація" та перестерегла слухачів, як і н ф о р м у в „Промінь" з жовтня ц. р., „перед новими способами денаціоналізації України, а також і еміґрації".

КІССІНДЖЕР ВЕРНУВСЯ З В'ЄТНАМУ — НА ОВИДІ ВОЄННЕ ПЕРЕМИР'Я

(Закінчення з 1-ої стор.)

ний проводир стверджа можливість негайного проголошення воєнного перемир'я, після чого відійшли б з В'єтнаму всі а м е р и к а нські збройні сили й були б звільнені всі американські воєнні полонені. Щодо політичної розв'язки проблеми, то у Південному В'єтнамі був би створений тимчасовий коаліційний уряд з представників теперішнього режиму, комуністів і невтральних, після переведення переговорів між теперішним урядом Південного В'єтнаму з В'єтконґом. Той тимчасовий уряд підготовив би нові вибори, у висліді якого новообраний парлямент схвалив би нову конституцію. Кіссінджер мав — твердять газети — місію прихилити президента Нґуєна Вана Тіє до тієї концепції. Нґуєн Ван Тіє буцім-то погодився на воєнне перемир'я і скликав вже нараду з кількасот представниками низової адміністрації та війська для такої підготови, щоб комуністи не використали воєнного перемир'я для поширення своєї влади, — однак він ніби далі противиться згаданій політичній розв'язці, яка передбачує участь комуністів у дальшому правлінні в Південному В'єтнамі. Кіссінджер і Нґуєн Ван Тіє найбільшу вагу прикладали до викування таких формул, які гарантували б, що обіцяна комуністам невтральність Південного В'єтнаму не буде тимчасовим параваном для захоплення там цілої влади комуністами. Ані з американського ані з південно-в'єтнамського боків не подано в цій справі ніяких авторитетних вісток, але міжнародна преса далі впевняє, що воєнне перемир'я у В'єтнамі має бути проголошене ще до кінця цього місяця. Кіссінджер звітував през. Ніксонові коротко в понеділок вечером, а на вівторок 24 жовтня була заповіджена дальша конференція у Білому Домі.

Святослав Новицький фільмує „Україну з минулого століття"

Ню Йорк. — Молодий український фахівець кіна Святослав Новицький перебуває тепер у Канаді, де підготовляє матеріяли для мистецького кінорепортажу про українських піонерів - поселенців. У районі Вінніпеґу він провів уже майже місяць, відкривши в дальших околицях Манітоби цікаві пам'ятки перших українських поселенців, особливо з Буковини й Галичини. Зняв у тих місцях багато світлин, зняв чимало 8 і 16-міліметро в о ї кіностріччки, записав на „тейпрекордер" р о з п овіді старих людей. Зафільмував старі українські церкви і дзвіниці, криті гонтою хатимазанки, шиті соломою та навіть сіном; пройшовши півгодини від поганої польової дороги фільмар знайшов у пущі самітню старшу українку, яка живе в хаті-мазанці, поставленій її власними руками, хлів, шопу, віз, підашок, під яким триває воза, якого також сама змайструвала, включно з колесами. Як пише в листі С. Новицький, „зафільмував там і дрова порізані й порубані на зиму, і криницю з журавлем, і піч на хліб, і собачу будку з пошитим сіном дахом. Казка! Я вступив в Україну минулого століття!" Однак, зібраного матеріялу ще не досить для фільму, як замало й грошей, якими розпоряджається, щоб такий фільм закінчити — потрібно спонсора.

У Вінніпеґу Святослав Новицький зладив 25-хвилинну кінорозповідь про видатного українського скульптора, автора проєктів пам'ятників Тарасові Шевченкові в ЗСА і в Арґентині Леоніда Молодожанина. Приїха в ш и й до Вінніпеґу на відвідини свого 95-річного батька о. протопресв. Тита Яковкевича, С. Новицький довідався, що мистець Л. Молодожанин закінчує працю над бронзовим погруддям-портретом великого композитора Миколи Лисенка, що має бути офіційно відслонений у „Сентенніян Голл" в Едмонтоні 5-го листопада ц. р. „Тоді я родину вислав додому, а сам взявся за фільмування. Це буде науковий фільм про те, як здійснюється скульптура за так зв. „Лост вакс метод" — цебто, фільм, який також покаже роботу Л. Молодожанина і дасть нагоду сказати дещо про Миколу Лисенка. Збираю всі його твори на платівках і стрічках, щоб використати, як музичний акомпаніямент", інформує С. Новицький. Цей зап'янований на півгодини фільм також ще не має спонзора, а кошти фільмування й остаточного випродукування його будуть становити біля 10 000 долярів.

Українські мистці беруть участь у „Сальоні Незалежних"

Париж. — Дня 30 жовтня в Парижі відкривається черговна виставка образів у „Сальоні Незалежних", у велетенському „Ґран-Пале" на Єлисейських Полях. Цьогорічна виставка сполучена з Фестивалем Мистецтв: на сцені виступатимуть відомі зірки театру, кіна, співу, деякі театри будуть давати свої вистави, виступатимуть оркестри, хори тощо. Серед багатьох мистців - малярів, яких тепер є зареєстрованих у самому Парижі понад 10 000 осіб, участь у виставці в „Сальоні Незалежних" візьмуть також декілька українських мистців, між ними відомий мистець Олекса Грищенко, Омелян Мазурик, Любослав Гуцалюк із ЗСА та інші. Раніше в тому салоні постійно виставляла свої образи нині вже покійна сл. п. мисткиня Софія Зарицька. „Сальон Незалежних" у Парижі відомий своїм ліберальним підходом і ставленням до малярів: там може виставити свої твори кожний, хто забажає, і це нічого йому не коштує, але дає нагоду бути вирізненим жюрі серед маси охотників.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ЛІТАКИ І ГЕЛІКОПТЕРИ ПРОДОВЖУЮТЬ розшуки малого приватного літака на східньому побережжі Аляски, яким летів конґресмен із стейту Аляска Нік Беґіч та ще троє осіб. 100 приватних і понад 40 військових літаків і гелікоптерів прочісують ті простори. Один з літаків почув сиґнали тривоги через радіо, але звідки вони походили, не відомо. У пропалому ще в понеділок 16 жовтня літаку перебував також конґресмен Гол Баґґс із Луїзіяни, який є лідером у Палаті Репрезентантів.

КОМІСІЯ ЕКСПЕРТІВ В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ЗАПРОПОНУВАЛА, щоби Генеральна Асамблея схвалила заборону вживати запальні бомби та іншу зброю, яка спричинює пожежі. До тієї Комісії належали представники Ніґерії, Румунії, Чехо-Словаччини, Швеції, Совєтського Союзу, Перу й Мехіка, отже комуністичних, або „невтральних" країн. ЗСА відмовилися дати туди свого фахівця такої зброї. Головним арґументом внеску на заборону запальної зброї є те, що вона спричинює більші шкоди цивільним людям, як военному противникові.

„ЦІЛИННІ ЗЕМЛІ" У КАЗАХСТАНІ БУЦІМ-ТО ВИПРАВДАЛИ старання Хрущова зробити тамошні нужитки врожайними полями. Казахстан — інформують кореспонденти з СССР — дав з останніх жнив і озимини 27 мільйонів метричних тонн збіжжя, — одна метрична тонна рівняється 40 бушлям. Тамошний партійний наглядач Андрей Бородін дістав за те титул „героя совєтської праці" й орден Леніна.

ІЗРАЇЛЬ ПОРУШУЄ міжнародну конвенцію про людські права — ствердила 3-членна Комісія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, закинувши Ізраїлеві, що той виселив від 1967 року насильно 11.000 арабських мешканців з їхніх домів на окупованих Ізраїлем арабських землях та встановив там 43 ізраїльські колоніяльні оселі. Та Комісія складалася з представників Юґославії, Сомалі і Срі Ланка (Цейльону). Ізраїль не визнає тієї Комісії ані їх заяв, стверджуючи, що деякі її члени (Юґославія) є навіть дипломатичних зв'язків з Ізраїлем, отже є згори ворожі й упереджені.

ВСІ ОПОЗИЦІЙНІ ПАРТІЇ ДО УРЯДУ марксиста президента Чіле д-ра Алленде виступили з одностайною підтримкою страйкарів — шоферів вантажних авт. Уряд видав наказ, щоб вони негайно повернулись до праці, але страйкарі його не виконали, до них приєдналися ще й власники багатьох десятків тисяч крамниць і харчівень. Між урядом і народом наростають непорозуміння. З усіх 25 провінцій у Чіле у 19 провінціях уряд проголосив „надзвичайний стан", всюди патрулює військо й поліція, заарештовано 200 шоферів вантажних авт.

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ АДВОКАТСЬКЕ БЮРО

Д-р. Михайло Кахникевич, син Тараса і Марії Кахникевич в Рочестері, Н. Й., відкриває свою адвокатську практику при 326 Вест Корт вул., в Флінт, Мичиґен. Народжений у воєнному 1945 року в Братиславі, Чехословаччина, він градував з гайскулу і коледжу св. Джана Фішера в Рочестері, де отримав диплом „Бечелор оф Артс" в 1967 році. Право студіював в Детройтськім коледжі. Градував в 1970 році і був нагороджений „Джурис докторейте деґрі. Рівнож бувший асистент прокуратора в повіті Дженесі. Мичиґен в 1971 - 72 роках. Є членом повіту Дженесі та Американської Адвокатської Палати.

Д-р Михайло Кахневич є членом 437 Відділу УНСоюзу в Рочестері.

В. З.

Міннеаполіс вшановує 30-річчя УПА

1-го жовтня ц.р. Організації Визвольного Фронту Твін - Сіті вшанували 30-річчя УПА, доповіддю Володимира Мазура, заступника голови УККА і голови убезпеченевого т-ва „Народна Поміч".

Того ж дня парох церкви св. Константина, о. шамб. Кнап відправив Панахиду за сл. п. Степана Бандеру і всіх тих, що впали в бою за волю.

Програмою вечора проводив інж. Я. Карп'як, а мандолінова оркестра СУМА і хор СУМА - ООЧСУ виступали під батутою інж. Є. Карп'яка. Оркестра і хор виконали ряд стрілецьких та повстанських пісень. Музичний супровід вела І. Михайльонка, яка виступила теж з деклямацією п. з. „Героям". Головною точкою програми була доповідь п. Мазура. Він подав нарис існування і бойових дій УПА, при чому наводив інформації своїх і чужих істориків. Накресливши ідейне підложжя УПА, — прелегент спинився над нашою теперішньою ситуацією, над завданнями які стоять перед нами. Зацитував голоси наших молодих поетів, провідників і дав картини рейдів відділів УПА на захід. Доповідачеві подякувала авдиторія невмовкаючими оплесками.

Крім програми були ще й „сиди", які поблагословив наш парох, провівши молитви. На прохання господаря імпрези, наш гість поділився ще своїми спостереженнями з недавно відбутого Конгресу Українців Америки. Розказав історію УККА. На його думку останні збори були успішними, бо ту працю одобрило пів тисячі делегатів. Прелегент сказав, що важним фактом, який заіснував на останніх зборах була активна участь молоді, яка помимо зайняти наші місця.

Під час вечора господар програми п. Я. Карп'як згадав, що на з'їзді ТУСМ — двоє молодих людей, а саме Рому Лісович і п. Товстоп'ята вибрано вибрано до заряду світового і крайового ТУСМ.

Василь Пакуляк
прес. реф. УККА і представник ОПЛДМ на Міннесоту.

В Ню Йорку відбулася „Виставка Книжки"

„Виставка Книжки" влаштована Окружною Радою СУА Ню Йорку і Ню Джерзі, відбулась в днях 6, 7 і 8-го жовтня ц. р., в залі літ. мистецького клюбу під проводом культурно - освітньої референтки Евгенії Єнсен.

Виставка охоплювала книжки видані 1971 і 1972 рр. — Бібліографію книжки приготовила — Люба Волинець — культурно освітня реф. Централі. — Мистецьке оформлення — Слави Геруляк — мист. реф. Централі і Окружної Ради. Виставка охоплювала видання УВАН, НТШ, „Свободи", „Червоної Калини", ОПДЛ, Пролог, „Сучасність", „Дніпрова хвиля", В-ва оо. Василіян, В-ва св. Софії і інших... На виставці було 115 видань з різних галузів видавництва. —

Програму і виставку відкрила голова Окружної Ради Олександра Кіршак. Огляд виставки — Евгенії Єнсен—культурно освітня реф. Окружної Ради, а відтак обговорювали видання, Л. Дражевська (УВАН), С. Луцька М. Скорупська і Р. Купчинський.

В суботу виставка була відкрита від 12-ої до — 8-ої вечора. —

Неділя — культурно освітня реф. ОР. Е. Єнсен відкрила, закінчуючи частину виставки, а відтак покликала до слова А. Кобринськи від Наукового Товариства Шевченка, і ред. В. Барагуру.

Із „Студії Мистецького Слова Л. Крушельницької" — Л. Канюга — рецитувала вірш Наталки Білоцерківець „Слово про рідну Маму" і М. Зєлик— рецетувала вірш В. Симоненка. Виставка закінчилась словом О. Кіршак головою ОР СУА.

Виставку книжок рішено продовжувати, щоб мати перегляд нашого Видавництва, як і теж допомогти знайти заінтересованих читачів.

Пресова реф. ОР
Лідія Коглярчук

Вийшла платівка із записом творів Григорія Сковороди

Київ. — „Широкої популярности в народі набули пісні Григорія Сковороди. Співали їх кобзарі і лірники, несли скрізь віки голос нескореного люду", інформує „Молодь України" з 11-го жовтня у вістці „Крізь віки до нащадків". Газета повідомила, що фірма „Мелодія" — у Москві — випустила платівку з записом деяких пісенних творів великого українського філософа: у виконанні бандуриста Андія Бобиря записано „Ой ти птичко жовтобоко", „Всякому городу нрав і права", „Стоїть явор над горою", оригінальний текстом і музикою твір-кант Г. Сковороди, недавно знайдений, „Пастирі милі" є ін. Всі назви не зреагована, подані не в сучасній, а в колишній транскрипції, близькій до російської. З другого боку платівки актор Дмитро Франько деклямує декілька байок Григорія Сковороди, який фактично був першим українським байкарем, ще перед Леонідом Глібовим. Серед виконаних байок — „Чиж і щиголь", „Старий і молодий жайворонок", „Пчела і шершень" та ін.

У Канаді зростає безробіття

Оттава. — Понад 7 відсотків усього працюючого населення в Канаді, що нараховує кругло 20 мільйонів жителів, одержують урядову допомогу на безробіття. Ця допомога є дуже високою, бо становить майже 100 долярів на тиждень, і хто її одержує, той висловлює велике задоволення. Але противна такої щедрости уряду прем'єра Трудо виступають ті, які працюють і з яких вираховують у формі різних податків значні суми від заробітку. Почали проти цього протестувати й працедавці. Вони нарікають, що тепер стало важко знайти робочі руки, особливо до якоїсь не надто чистої праці, бо держава утримує маси безробітних. Консерватисти критикують ліберальний уряд за надто ліберальний підхід у справі безробіття та побоюються, що Канада може обернутись у „державу суспільної допомоги". За першу половину цього року уряд в Оттаві виплатив на допомогу безробітним понад один мільярд долярів, у два рази більше, чим за той самий час у минулому році. Деякі нечесні робітники уникають праці, щоб діставати по 100 долярів на тиждень задурно.

Зимове похолоднішня в Америці

Вашингтон. — Майже на всій території ЗСА настало раптове зимове похолодніння, немов би „викресливши" із списку природи гарну й погідну осінь. У прикордонних районах між ЗСА і Канадою випав сніг, у деяких місцевостях його впало більше одної стопи, зриваються завірюхи - сніговії. У Ню Йорку останніми днями температура хитається між 35 степенями вночі і 55 степенями вдень, іноді йшов дощ із снігом. У Міннесоті температура раптово спала до 16 степенів за Фаренгайтом — мінус 8.8 степенів за Цельсієм, там і тепер тримає мороз. На Півдні ще не відчутно великих змін у температурі. У Тексасі, наприклад, температура й нині сягає понад 90 степенів тепла. У Ню Йорку сподіваються в кінці тижня деякого потеплі...

СПОРТ

КЛІВЛЕНД МАЄ ДОБРУ ДРУЖИНУ І... КЛОПІТ

Клівленд, Огайо (О. Г.) — Симпатики УАСК „Львів" - Клівленд цілий весняний сезон діставали від своїх любимців занадто вже безкаль... дієту: за цілий цей весняний сезон „львов'яни" здобули всього три пункти. коли потім два з цих трьох пунктів утрачено вокевером* — вся надія була на змонтування якоїсь надзвичайно сильної дружини на осінній сезон.

Проводові УАСК „Львів" до деякої міри вдалося таку дружину змонтувати. Мова тут не про якихось голосних і дорогих асів. Це пересічні змагуни - борці, з яких ніхто не ховається за суперника (мовляв, „крикнуть мене немилосердно..."), не рахує на його помилки, ні не спихає вини на співзмагунів — тільки йде до м'яча і з м'ячем, вперед і взад, не дає грати суперникові, заздрісно захоплюючи і вдержуючи м'яч для наступів власної дружини.

Із таким фізичним і духовим стартом у змаганнях мусіли прийти успіхи. Джермен Америкенс (як ми вже звітували) переможено 2:0, з сильним Београдом здобуто нерішену 0:0. Потім зламано минулорічного аматорського віцечемпіона Америки (!), Інтер - Італію 4:2 (голі: Возтіє 2, Рамос і Р. Губач), а Пан - Америкенс голями Ваненка й Теофілоса 2:0.

Але таке екстатичне „ходження св. Петра по поверхні моря" не могло постійно тривати. Проти Донав Швабен нашу дружину „зарізав" (2:1) суддя (за вокальні гала наших напасників під воротами суперника переносив м'яч... під наші ворота і диктував проти „Львова" вільні удари), проти могутнього Карадьорджа (лідер Східної групи і майже певний чемпіон Клівленду 1972), проти якого тепер „ніяка трава не росте", програно 0:3. Але... яка різниця? Перемоги „Львова" вже нічого йому не можуть помогти, а поразки нічого не зашкодять. Навіть, якби „львов'яни виграли всі три своїх залеглих змагань, а суперники з групи Схід всі свої програли — „Львів" не зміг би їх надігнати пунктами, отже, не може рушитися з останнього шостого місця групи.

Нещастя українців просто в тому, що цього року їх зараховано до сильної групи Схід. Тут не вистачають 16 пунктів до спокійного життя на 5-му місці — а в групі Захід (де „Львів" був аж до цього року) вистачили б їм 10 пунктів, отже, до здобутих уже вісьмох добавити ще два пункти.. Так як справи стоять, треба готовитися до рішальної розгри за дальший побут у Мейджор дивізії, проти останнього групи Захід (імовірно, Пан - Америкенс).

Резерва першої дружини здобула світлі перемоги 5:0 над Београдом (голі: Мир. Чухрай 4, М.Губач) і 4:0 над італійцями (Губач, Р. Клос, Дубик, Р. Чухрай) — але поразки 0:2 проти Донав Швабен та 1:7 проти Карадьорджа принеяволили наших резервістів знизити свої сподівання з першого на друге, чи й третє місце в остаточному показнику — табелі резерв.

Юньйори кляси Б УАСК „Львів" голями М. Губача (3) й Р. Клоса перемогли 4:1 Коронесе, а гет - тріком (трьома голями під ряд) М. Губача здобули нерішену 3:3 проти Загребу. Резерва цих юньйорів перемогла 2:0 мадярів (голі: Яр. Чухрай і З. Жига), а Чегрін Фолс 3:0. навіть наші найменші, з кляси „Сі", безворітним 0:0 обтерлися об пунктовий дорібок.

Повертаючи до наголовку нашого звіту, застерігаємося, що він відноситься не тільки до українського, але й до загально - клівлендського футболу.

Минулого літа, як „вибухнула" професійна футбольна ліга, позбираній з різних клюбів „Клівленду Старс" виявилися незвичайно сильною (як на американські відносини) бойовою дружиною. Вони двічі — в себе й на виїзді — перемогли такі сильні центри, як Сейнт Люїс і Піттсбург, перемогли 3:0 чемпіона Сінсінаті (який оперував імпортованими професіоналами) і, зайнявши за ним друге місце, грали в нічию 0:0 з Олімпійською репрезентацією Америки. Тільки поразки проти Сінсінаті й Детройту на початку сезону (коли клівлендці були ще в стадії організації) заступили для „Старс" шлях до заслуженого першого місця в табелі. Професійний цьогорічний чемпіон Америки — Елизабет СК пробував оспорити силу і славу клівлендців — надаремно, „Старс" мали ввесь час перевагу й заслужено виграли 3:1. УАСК „Львів" для цієї перемоги відступив свого воротаря Шеймовича, який своїм умінням і досвідом вносяв спокій на тилах переможних господарів.

Тепер всі клівлендські симпатики стали фахівцями й пророками, мовляв, ця дружина здобула б для Клівленду одну з двох всеамериканських чаш (чемпіонатів). Але, ба: кожний хотів би щоб вона виступала під фірмою його клюбу (читай: національности). Отже, знову: є добра дружина, а з нею — клопіт...

* Цікава й повчальна історія цього воковеру: минулої осени „Львів" позичив був міській Інтер - Італі трьох своїх змагунів на гри за чашу Америки. Ці змагуни так подобались Італії, що вона... не хотіла цього року віддати їх „Львові". Коли нарешті віддала, ліга затвердила їхнє зголошення як своєчасне, проте стейтовий комішенер зказав „запізно" — і перемога „Львова" 1:0 над Београдом була зверифікована воковер для суперника.

УСК — Грецький С. К. (0:0) 1:2

15 жовтня б. р. розіграв УСК перші змагання з грецьким С К за перехідну чашу Америки, які програв в користь греків з вислідом 1:2. Цілий перебіг змагань УСК-у був кращий від греків з великою перевагою в полі та в першій півгрі не міг завершити цього цифровим вислідом. Перші ворота здобув УСК із стрілу Сацька в 47 хв. (в 2-ій хв-другої половини). Майже при кінці змагань грекам вдалося вирівняти. З приводу нерішеного висліду суддя зарядив двоgразову догривку. Ще в другій половині судя Гуадомі виключив Сацька з гри, так, що УСК закінчував змагання з догривками в 10-ку, Однаке домінував над грою і мав кілька можливостей перемогти. Але наш напад, ще без Сацька не був стрілово диспонований, хоч тим разом вже заграв Мфум, по двомісячній перерві.

У догривці грекам вдалося несподівано й щасливо здобути другі переможні ворота, чим закваліфікувалися до дальших змагань за чашу а УСК автоматично відпав.

Склад УСК-у: Кофі, Смага, Янг, Гаврак, Фіні, Мекулі, Зайдель, Пугаченко, Сацько, Мфум, М. Чорний (Кіндратів).

Іван Дзядів

КАНДИДАТ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ЗСА

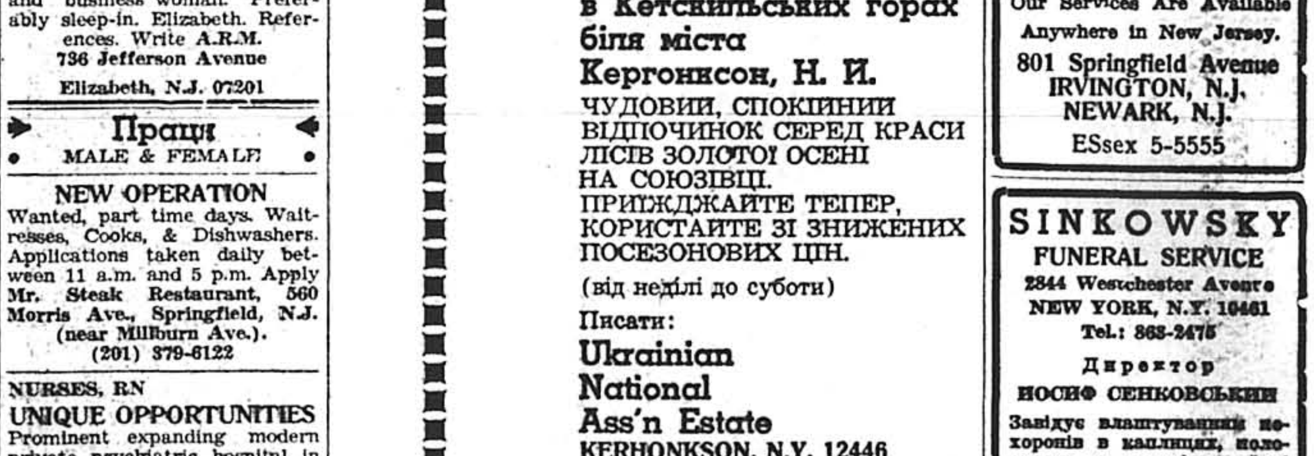
і її голова Гос Голл зареєстрований на виборчих списках у 13 стейтах, де він зібрав потрібну кількість голосів комуністів та їх прибічників. Голл повідомив, що він ще перед виборами буде двічі виступати через радіо з промовами.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

П'ЯТНИЦЯ, 27-го ЖОВТНЯ 1972 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Місячні збори В-ва св. о. Миколая, 5-ий Відд. о год. 7-ій веч. в залі церковного дому при 37-09 31-ша Евню. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — М. Хоманчук, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6832. Відбувається церемонія вибору чоловіків і жінок

Вождь Улі, Тарзане, очевидячки є щасливим майстром церемонії, якої ми є свідками без уваги на її ціль.

Це справді так, майоре! Він переконаний, що виміна тупельських жінок за худобу кіків гарантує мир між тими двома племенами і допомагає нашому плановій про федерацію об'єднаних племен!

Ти можеш взяти тільки один предмет з цього мішка різних предметів, що їх не можеш бачити!

Але боги мудрості допоможуть тобі вибрати предмет... жінки, яка буде тобі доброю дружиною!